

Krátka analýza štruktúry vystupujúcich sporiteľov

Otvorenie II. piliera do 31. 1. 2013 opätovne poskytlo sporiteľom možnosť zmazať svoje rozhodnutie z minulosti a urobiť arbitrážne rozhodnutie. Pokúsili sme sa preto o rýchlu a jednoduchú analýzu rozhodnutí sporiteľov. Zo systému vystúpilo približne 6% sporiteľov. Bolo to dobré rozhodnutie alebo nie?

V minulosti bolo zložitejšie posúdiť túto otázku. Po zmene pravidiel v I. pilieri a zavedení nástroja zvyšovania solidarity na základe priemerného osobného mzdového bodu je odpoveď jednoduchšia. Na posúdenie sme však mali iba dva parametre: vymeriavací základ a vek sporiteľa. Tieto dva parametre sú síce podstatné, ale nie vyčerpávajúce.

Nižšie uvedená tabuľka graficky zobrazuje sporiteľov, ktorí opustili II. pilier. Červenou farbou sú odlišení sporitelia, ktorých rozhodnutie opustiť II. pilier sa vzhľadom na uvedené parametre javí ako racionálnejšie. Zmena farby k zelenej znižuje racionálny základ pre opustenie II. piliera a pre vysvetlenie pohnutí je nutné hľadať iné ako ekonomické zákonitosti.

Rozsah vymeriavacieho základu v €	Počet sporiteľov do 25 rokov	Počet sporiteľov od 26 do 30 rokov	Počet sporiteľov od 31 do 35 rokov	Počet sporiteľov od 36 do 40 rokov	Počet sporiteľov od 41 do 45 rokov	Počet sporiteľov nad 45 rokov	Počet vystupujúcich sporiteľov spolu
bez VZ	1 302	4 124	5 529	5 068	4 318	4 687	25 028
0	9	110	230	343	371	1070	2 133
0-200	23	120	221	380	366	740	1 850
201-400	137	735	1727	3383	3657	8997	18 636
401-600	226	1 251	2 840	3 759	3286	6719	18 081
601-800	73	442	964	1 827	2279	6113	11 698
801-1000	39	248	490	829	1087	3362	6 055
1001-1200	5	115	230	393	453	1536	2 732
1201-1400	2	54	127	180	200	710	1 273
1401-1600	1	32	64	93	116	418	724
1601-1800	1	13	28	42	50	241	375
1801-a viac	0	19	75	99	149	512	854
spolu	1 818	7 263	12 525	16 396	16 332	35 105	89 439

Zdroj: Vlastné spracovanie, dáta zo stránky Sociálnej poisťovne (www.socpoist.sk), 2013

Zároveň je vhodné zdôrazniť podmienky, ktoré sú kľúčové pri rozhodovaní o vstupe do II. piliera a teda sporení si na dôchodok cez investovanie v dôchodkových fondoch. Tie kľúčové podmienky sú v podstate tri:

1. pravidelnosť sporenia. Ak niekto predpokladá, že nebude pravidelne sporiť, tak mu to II. pilier v deakumulačnej fáze „spočíta aj s úrokmi“. Ak nebude napríklad prispievať do II. piliera počas doby 5 rokov, neznamená to, že do dôchodku sa mu táto doba „nesporenia“ nebude počítať. Práve naopak. II. pilier nepozná nič ako „doba nesporenia“.
2. výška príspevku a dĺžka sporenia. Čím viac a dlhšie sporíte, tým viac nasporíte. Na Slovensku máme všeobecne veľmi nízku mieru sporenia na dôchodok. Ak si niekto naozaj myslí, že sporením 4% zo mzdy počas obdobia 20 rokov bude počas nasledujúcich 20 rokov na dôchodku poberať dôchodok vo výške približne 50% jeho mzdy v aktívnom veku, tak sa veľmi mylí. Kapitál generuje do budúcnosti kapitál. Táto poučka platí. Teda čím dlhšie kapitál vytvárate, tým viac ho budete mať a tým dlhšie si ho budete môcť užívať. Ak nedokážete rozložiť tvorbu kapitálu na dlhšie obdobie, tak vám ostáva len druhá možnosť – sporiť viac.

3. aktívne riadenie úspor. Prvé dve podmienky sú povedzme minimálne požiadavky na to, aby ste boli schopný sa zabezpečiť v starobe. Tá tretia podmienka definuje, či pôjdete do dôchodku ako priemerný človek alebo adekvátne zabezpečený, starobu si užívajúci, dôchodca. II. pilier je o spojení príspevku a znalosti investovania. Ak chcete vystaviť svoje celoživotné úspory schopnosti (neschopnosti) správcu, tak podstupujete zbytočne vysoké riziko. II. pilier umožnil aktívne riadenie úspor v dvoch fondoch. Preto treba tento nástroj naozaj využívať.

(12.2.2013)